

Georganiseerd overleg sector Defensie	
SOD	
Verzonden	26-10-2020
Briefnummer	AFR/20.0716 bijl 2
Zaaknummer	ZD.200.1
Status	☐ Behandeld ☐ Informatie
	☒ Piepstermijn t/m 9 november 2020

Zie verzendlijst

nota

Interim regeling arbomiddelen bij thuiswerken
wegens COVID-19.

Bestuursstaf

Hoofddirectie Personeel

Kalvermarkt 32
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Contactpersoon

Datum

Onze referentie

BS2020

Inleiding

De situatie en maatregelen rondom Corona zullen een langere periode beslaan, hetgeen de manier van werken op lange termijn zal beïnvloeden. Defensie stelt in samenspraak met de samenwerkende centrales van overheidspersoneel (SCO), mede ingegeven door de Coronamaatregelen, nieuw integraal beleid op voor het duurzaam tijd- en plaats onafhankelijk werken. Defensie wil haar medewerkers de mogelijkheid bieden om, ook na Corona, blijvend wendbaar te kunnen opereren en daarmee hun welzijn te verhogen. Dit nieuwe beleid zal voor de lange termijn gelden en zal naar verwachting niet eerder dan Q1 2021 in concept gereed zijn. Dit integrale beleid, inclusief een bijbehorende Arbocatalogus, is t.z.t. en met inachtneming van de gebruikelijke procedures ook onderwerp van gesprek met de SCO.

Defensie wil in de tussentijd invulling geven aan haar werkgeversverantwoordelijkheid door ook bij het thuiswerken de juiste arbeidsomstandigheden te creëren. Bij de inrichting van de werkplekken op kantoorlocaties wordt rekening gehouden met de voorschriften uit de Arbo wet- en regelgeving (Arbomstandighedenbesluit hoofdstuk 5 en Arbomstandighedenregeling hoofdstuk 5), waarin regels zijn opgenomen over de fysieke belasting en beeldschermarbeid, zoals vereisten voor het meubilair en de apparatuur. Op een thuiswerkplek wordt logischerwijs niet altijd aan deze vereisten voldaan. Nu veel medewerkers door omstandigheden langdurig en veelvuldig thuis (beeldscherm)werken brengt dat risico's met zich mee. Daarom heeft de Bestuursraad opdracht gegeven tot het uitwerken van een snel uitvoerbare korte termijn oplossing inzake de noodzakelijke Arbomiddelen voor thuiswerkende medewerkers, voor de periode tot integraal beleid van kracht is. Deze nota bevat een voorstel voor de korte termijn oplossing waarmee voorzien wordt in de minimaal noodzakelijke voorzieningen voor een ergonomisch verantwoorde thuiswerkplek. Ook deze korte termijn oplossing is met inachtneming van de gebruikelijke procedures onderwerp van gesprek geweest met de SCO.

De voorgestelde korte termijn oplossing luidt als volgt:

1. Grondslag

- a. Artikel 5.4 van het Arbomstandighedenbesluit schrijft voor dat de (thuis)werkplek volgens ergonomische beginselen moet worden ingericht, tenzij dit redelijkerwijs niet kan. Middels deze nota met de voorgestelde korte termijn oplossing voor arbo-middelen voor thuiswerken (hierna:

interim regeling) geeft Defensie invulling aan deze zorgplicht van de werkgever.

- b. De voorliggende interim regeling is opgesteld op basis van de Aanwijzing SG 010 Anderhalvemeter Samenleving binnen Defensie, waarin het beleidskader is opgenomen hoe Defensie omgaat met de kabinetslijn inzake de COVID-19 pandemie.

Bestuursstaf
Hoofddirectie Personeel

Datum

Onze referentie
BS2020

2. Noodzakelijke Arbo-voorzieningen

- a. De interim regeling is gericht op medewerkers met algemene kantoorfuncties die vanwege de COVID-19 maatregelen beeldschermwerk nu thuis verrichten en geldt voor militairen in werkelijke dienst en burgerlijke ambtenaren.
- b. Voor medewerkers zoals benoemd in 2a, die voor langere tijd minimaal één dag per week structureel thuiswerken en minimaal twee uur beeldschermwerk per werkdag verrichten achten Defensie en de SCO de volgende voorzieningen ergonomisch noodzakelijk:

Middel	Kenmerken	Norm	Maximaal te declareren bedrag (incl. BTW)
Ergonomische stoel	De stoel moet verstelbaar zijn, zodat deze goed afgestemd kan worden op de lichaamsafmetingen van de gebruiker. Dat betekent: in hoogte en diepte verstelbaar, met verstelbare leuning en armsteunen.	NPR 1813:2016	€ 370
(Los) standaard toetsenbord	Toetsenbord dat dicht bij het lichaam staat zodat de bovenarmen langs het lichaam hangen wanneer men aan het typen is.	Geen specifieke norm.	€ 32
(Losse) standaard muis	De muis moet bediend kunnen worden door de hele onderarm heen en weer te bewegen.	Geen specifieke norm.	€ 28
Beeldscherm	In hoogte verstelbaar beeldscherm, met voldoende formaat voor het afbeelden van de gelijktijdig benodigde informatie op het scherm.	NEN-ISO 9241-3 / EN 2941-3	€ 182
Voetensteun	Gebruik van een voetensteun is nodig als het werkblad niet laag genoeg is. Bij het gebruik van een voetensteun moet de hoogte van het steunvlak zó zijn ingesteld dat de knieën en enkels in	Binnen de norm 1813-2016 wordt verwezen naar DIN 4556	€ 60

	een hoek van 90 graden staan.		
Laptohouder (indien thuis gewerkt wordt met een laptop)	Bij het thuiswerken met een laptop kan die op een laptohouder geplaatst worden, zodat het beeldscherm op de juiste hoogte komt waarbij dan gebruik gemaakt wordt van een los toetsenbord en een losse muis. Een alternatief is om de laptop op een verhoging te plaatsen en met een los toetsenbord en een losse muis te werken. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van een apart beeldscherm, omdat een laptop vaak niet over een voldoende groot beeldscherm beschikt om gedurende meerdere uren per dag beeldschermwerk te verrichten. Voor zeer kortdurende werkzaamheden kan een laptohouder in sommige gevallen prettig werken.	Geen specifieke norm.	€ 60

Bestuursstaf
Hoofddirectie Personeel

Datum

Onze referentie
BS2020

- c. Een laptop voor thuisgebruik valt buiten deze interim-regeling. Dat laat onverlet dat defensiemedewerkers die bij thuiswerken een computer nodig hebben en die nog niet verstrekt hebben gekregen van defensie deze kunnen aanvragen via de gebruikelijk kanalen. Het in gebruik hebben van een laptop van Defensie is geenszins een voorwaarde om van de mogelijkheden van deze interim regeling gebruik te kunnen maken.

3. Wijze van verstrekking

- a. Voor de niet-aanwezige en van toepassing geachte noodzakelijke voorzieningen zoals bovengenoemd in paragraaf 2 zorgt Defensie voor een vergoeding van de kosten. De noodzakelijke arbo-voorzieningen worden éénmalig tot het vastgestelde maximale bedrag vergoed.
- b. De bovengenoemde noodzakelijke arbo-voorzieningen kunnen door medewerkers zelf worden aangeschaft. Per medewerker kan eenmalig één exemplaar van elk genoemd middel in paragraaf 2 worden gedeclareerd in DIDO.
- c. Wanneer medewerkers in de periode vanaf 13 maart 2020 tot het in werking treden van deze interim regeling voorzieningen hebben aangeschaft die in paragraaf 2 zijn genoemd en voldoen aan de vereisten genoemd in paragraaf 2, kunnen zij deze alsnog declareren op de in deze paragraaf beschreven wijze.
- d. De werkgever biedt een vergoeding, conform bovengenoemde lijst van noodzakelijke arbo-voorzieningen, voor de voorzieningen die nog ontbreken op de thuiswerkplek van de medewerker.
- e. Bij twijfel over de noodzaak en bij aanhoudende klachten wordt deskundig advies ingeroepen.

- f. Het maximale vergoedingsbedrag per voorziening is opgenomen in bovenstaande paragraaf 2.
- g. Leidinggevende en medewerker kunnen samen bespreken welke noodzakelijke arbomiddelen uit de lijst op de thuiswerkplek aanwezig zijn of nog ontbreken.
- h. DOSCO/DPOD stelt handleidingen beschikbaar op de intranet COVID-pagina voor zowel de leidinggevende als de medewerker. Deze bevatten specifiek de mogelijkheden en de verplichtingen, checklists en aanwijzingen voor de arbo-voorzieningen voor thuiswerken.
- i. Op de intranet COVID-pagina is tevens een handreiking gepubliceerd die leidinggevend en medewerkers bruikbare tips geeft om zo effectief mogelijk te blijven werken ten tijde van de COVID-19-maatregelen. Het gaat hierbij om tips ten aanzien van de nieuwe werkwijzen, tips om de (thuis)werkomgeving zo goed mogelijk in te richten en tips om veerkrachtig en gezond te blijven. In de handreiking wordt ook verwezen naar een aantal bestaande richtlijnen. Deze handreiking zal periodiek van een update worden voorzien als omstandigheden wijzigen of nieuwe inzichten ontstaan.
- j. Kantoorvoorzieningen die op een eerder moment, voorafgaand aan het in werking treden van deze interim regeling, al in bruikleen zijn gegeven, kunnen - als deze aan de gestelde eisen voldoen - voorlopig op het privéadres gebruikt blijven worden. Hierbij is de leidinggevende verplicht om hiervan een goede bruikleenregistratie bij te houden.

Bestuursstaf
Hoofddirectie Personeel

Datum

Onze referentie
BS2020

4. Verplichtingen medewerker

De medewerker:

- a. Signaleert gevaren/klachten voor de veiligheid of de gezondheid aan de leidinggevende.
- b. Gebruikt ter beschikking gestelde voorzieningen op de juiste wijze en zorgt voor juiste inrichting van de thuiswerkplek met behulp van de noodzakelijke voorzieningen.
- c. Gebruikt de aangereikte handleidingen en voorlichting.
- d. Gebruikt voorzieningen op de thuiswerkplek die voldoen aan de beschreven normen.
- e. Bij uitdiensttreding of als geen sprake meer is van thuiswerken moet de werknemer de in paragraaf 2 genoemde voorzieningen, waarvoor hij een vergoeding heeft gekregen, inleveren bij de werkgever of de restwaarde daarvan aan de werkgever vergoeden.

5. Fiscaliteit

- a. Het vergoeden van voorzieningen op de thuiswerkplek heeft fiscale consequenties. De Belastingdienst stelt voorwaarden voor gerichte vrijstelling.
In fiscale zin worden ICT-middelen (toetsenbord, muis en beeldscherm) en arbo-voorzieningen (ergonomische stoel, voetenbank en laphouder) verschillend behandeld.
- b. De vergoeding van de kosten door Defensie van het beeldscherm, het toetsenbord en de muis is op basis van het noodzakelijkheids criterium reeds vrijgesteld van belasting. Met deze interim regeling stellen Defensie en de SCO binnen de geschetste context de noodzakelijkheid vast van de ergonomische stoel, de voetensteun en de laphouder voor een ergonomisch verantwoorde thuiswerkplek. Dit is een voorwaarde van de Belastingdienst om de vergoeding ervan vrij te stellen van belasting.
- c. Voorwaardelijk voor de gerichte vrijstelling is, dat bij uitdiensttreding of als geen sprake meer is van thuiswerken de voorzieningen worden teruggegeven aan de werkgever of dat de medewerker de voorzieningen

houdt en de restwaarde vergoedt aan de werkgever.

Bestuursstaf
Hoofddirectie Personeel

6. Maatwerk

Voor specifieke voorzieningen buiten de noodzakelijke arbo-voorzieningen zoals in bovenstaande beschreven, geldt maatwerk. Dit kan aan de orde zijn bij specifieke functies, specifieke omstandigheden of als er specifieke aanpassingen nodig zijn. Er bestaat bij Defensie in de huidige situatie reeds de mogelijkheid om op basis van medische indicatie en werkplekonderzoek werkplekvoorzieningen aan te vragen. Leidinggevend en bepalen – na overleg met de werknemer en mogelijk advies van bedrijfszorg – of wordt overgegaan tot maatwerk.

Datum

Onze referentie
BS2020

7. Inwerkingtreding en duur van de interim regeling

De interim regeling treedt in werking op *dag-maand-2020*. De interim regeling geldt tot aan het moment dat nader integraal beleid over tijd- en plaats onafhankelijk werken in werking treedt.

8. Evaluatie en wijziging

De interim regeling wordt jaarlijks door Defensie en de SCO gezamenlijk geëvalueerd en zo nodig aangepast. Ervaringen opgedaan met deze interim regeling zullen worden meegenomen bij de totstandkoming van de definitieve regeling.

DE HOOFDDIRECTEUR PERSONEEL,

P.F.M. Reesink
Schout-bij-nacht

Verzendlijst

- De commandant Zeestrijdkrachten
- De commandant Landstrijdkrachten
- De commandant Luchtstrijdkrachten
- De commandant Koninklijke Marechaussee
- De directeur Defensie Materieel Organisatie
- De commandant Defensie Ondersteuningscommando
- De plaatsvervangend Secretaris-Generaal

- De directeur Personeel en Organisatie van het CZSK
- De directeur Personeel en Organisatie van het CLAS
- De directeur Personeel en Bedrijfsvoering van het CLSK
- De directeur Personeel en Bedrijfsvoering van de KMAR
- Het hoofd P&O van de DMO
- De directeur Personeel & Organisatie DOSCO
- De directeur Bedrijfsondersteuning BS

- De commandant Divisie Personeel en Organisatie Defensie (DOSCO/DPOD)
  - De directeur Dienstencentrum Personeelslogistiek
  - De directeur Dienstencentrum Human Resources en Rechtspositie
  - De directeur Dienstencentrum Personeelszorg
  - De directeur Dienstencentrum Organisatie en Formatie
  - De directeur Dienstencentrum Re-integratie
  - De directeur Dienstencentrum Juridische dienstverlening
  - Het hoofd van de Management Development Groep
  - Het hoofd van de Diensten Geestelijke Verzorging
  - De directeur Dienstencentrum Internationale Ondersteuning Defensie

- De commandant Divisie Defensie Gezondheidszorg Organisatie (DOSCO/DGO)

- De Centrale Medezeggenschapscommissie Defensie
p/a Centrum voor Arbeidsverhoudingen
Postbus 556
2501 CN Den Haag

Bestuursstaf

Hoofddirectie Personeel

Datum

Onze referentie

BS2020